

Rekenkamercommissie BUCH

Jaarplan 2023

Rekenkamercommissie BUCH-gemeenten

Leden

F.C.A. van der Knaap, voorzitter

E.J. van den Brink

J.M. de Groot

W.S. Zorg

Secretariaat

N. Wouters

E-mail

rekenkamerbuch@bergen-nh.nl

Website

<https://www.rekenkamercommissiebuch.nl>

Voorwoord

Graag bieden wij u hierbij het jaarplan 2023 van de Rekenkamercommissie van de BUCH-gemeenten aan. In dit jaarplan schetsen wij de lopende onderzoeken die het komend jaar worden voortgezet en we benoemen de onderzoeken die wij van plan zijn te gaan starten. Daarbij past een financieel plaatje: de begroting 2023.

In drie opzichten wordt 2023 een bijzonder jaar.

Ten eerste loopt op 1 november 2023 de benoemingstermijn van de leden van de Rekenkamercommissie af. Judith de Groot is op dat moment niet meer herbenoembaar; haar tweede termijn zit er dan op. Wouter Zorg, Evert Jan van den Brink en Frank van der Knaap zijn in principe wel herbenoembaar voor een tweede termijn. In de loop van 2023 zullen zij aangeven of zij voor herbenoeming in aanmerking willen komen.

De huidige Rekenkamercommissie acht het niet wenselijk om de jaarplanning in te vullen voorbij de periode van haar aanstelling. Derhalve loopt de planning in dit jaarplan slechts tot 1 november. De middelen worden uiteraard wel voor het gehele kalenderjaar gereserveerd.

In de tweede plaats moet er een nieuwe verordening komen bij het wisselen van de benoemingsperiode van de leden van de Rekenkamercommissie. Eerder is een discussie gevoerd over de werkdruk van de Rekenkamercommissie en de vergoeding. Daarbij is gesteld dat dat een aanpassing van de verordening zou vergen en dat zulks pas aan de orde is bij aanvang van de nieuwe termijn van de Rekenkamercommissie, namelijk op 1 november 2023. Bij een nieuwe verordening zou ook de differentiatie van onderzoeken en quick scans en een informeel rooster van dakpansgewijs aftreden kunnen worden meegenomen.

Er is nog een derde reden waarom 2023 een bijzonder jaar is. Op 1 januari 2023 treedt de wet Versterking decentrale rekenkamers in werking. Deze wet schrijft onder meer voor dat een rekenkamer louter uit externe leden mag bestaan, hetgeen bij de BUCH al het geval is. Daarnaast schrijft de wet voor dat een benoemingstermijn van zes jaar geldt en dat vanuit de organisatie professionele ondersteuning moet worden geboden. Die zaken zijn momenteel op andere wijze geregeld. Er is dus een aanpassing van de praktijk nodig en een aanpassing van de verordening. Voor de invoering van de nieuwe wet geldt een overgangstermijn van één jaar. Dat impliceert dat ergens in de loop van 2023 deze zaken moeten worden geregeld. Gelet op het feit dat de huidige verordening sowieso per 1 november moet worden aangepast, ligt het voor de hand om ook de wijzigingen die het gevolg zijn van de wet Versterking decentrale rekenkamers op dat moment in een nieuwe verordening op te nemen.

De werkgroep Financiën heeft te kennen gegeven dat zij de werving van nieuwe rekenkamerleden op zich zullen nemen en dat de griffiers de nieuwe verordening voor hun rekening gaan nemen, opdat de Rekenkamercommissie zich kan focussen op de kerntaak: het doen van onderzoeken.

Natuurlijk gaan wij in 2023 onverminderd door met investeren in nauwe banden met de vier gemeenteraden, de griffies en de Colleges. Dat doen wij bijvoorbeeld met het actief benaderen van raadsleden voor hun inbreng en het presenteren van onze bevindingen en aanbevelingen. Natuurlijk kunt u ons ook altijd zelf benaderen met vragen en suggesties voor onderzoek. De BUCH-brede werkgroep Financiën is voor ons het eerste aanspreekpunt. De stijgende lijn in de intensiteit van de contacten zetten wij graag voort.

Ten slotte wijzen wij graag op onze website www.rekenkamercommissiebuch.nl voor meer informatie en onderzoeksrapporten.

Wij hopen dat 2023 weer een mooi onderzoeksjaar wordt!

Met vriendelijke groet,

Frank van der Knaap
Voorzitter Rekenkamercommissie BUCH

Jaarplan 2023

1. Lopende onderzoeken

Uit 2022 lopen nog twee onderzoeken door: het Opvolgingsonderzoek en het Integriteitsonderzoek.

Opvolgingsonderzoek

Wij willen weten of de aanbevelingen uit onze eerdere onderzoeksrapporten daadwerkelijk worden opgevolgd. Dat is het primaire doel van dit onderzoek. We kijken bij dit onderzoek ook naar het besluitvormingsproces van de rapporten en aanbevelingen. De Rekenkamercommissie hoopt aanbevelingen te kunnen doen waarmee de vier gemeenteraden en colleges, en wellicht ook de Werkorganisatie, in de toekomst doelmatiger en effectiever met de aanbevelingen aan de slag kunnen.

Wij gaan de opvolging na van vier eerdere onderzoeksrapporten, namelijk:

- Burgerparticipatie in de BUCH-gemeenten (maart 2018)
- GGD Hollands Noorden- Financiële risico's in perspectief (juni 2020)
- Inhuur externen (september 2020)
- Klachtenbehandelingsstructuur (oktober 2020)

Het opvolgingsonderzoek wordt door de Rekenkamercommissie zelf uitgevoerd en is, na een onderbreking in 2022, weer voortgezet en is inmiddels een flink eind gevorderd. De opvolging van de aanbevelingen is grotendeels in kaart gebracht. De verslaglegging en studie van het besluitvormingsproces volgen aansluitend. Wij verwachten dit rapport in Q1 aan de raden te kunnen aanbieden.

Integriteitsonderzoek

De Rekenkamercommissie onderzoekt de rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid van beleid en uitvoering. Schendingen van integriteit leiden vaak tot inbreuken daarop. Denk bijvoorbeeld aan ongeoorloofde begunstiging bij het gunnen van opdrachten, waardoor niet de beste prijs- kwaliteitsverhouding wordt gekozen en het budgetrecht van de Raad wordt aangetast. Bovendien kunnen integriteitsschendingen bij politieke ambtsdragers het vertrouwen van burgers in het openbaar bestuur aantasten.

De Rekenkamercommissie wil daarom weten hoe het gesteld is met de integriteit in de BUCH gemeentebesturen en hoe die integriteit is gewaarborgd.

Ook dit onderzoek wordt door de Rekenkamercommissie zelf uitgevoerd. Wij verwachten dit rapport in Q1 aan de raden te kunnen aanbieden.

2. Nieuwe onderzoeken

Wij verwachten voor 1 november 2023 twee onderzoeken en een quick scan te kunnen uitvoeren.

Onderzoek 1: Jeugdhulp

Een onderzoek naar de jeugdhulp stond al voor 2022 op de planning. Doordat de informatieverstrekking aan de Rekenkamercommissie een half jaar is gestaakt, is dit onderzoek doorgeschoven naar 2023. De BUCH-brede Werkgroep Financiën heeft in oktober en november '22 opnieuw het belang van dit onderwerp onderschreven.

De focus en de onderzoeksvraag van het onderzoek zullen nog nader worden bepaald en uitgewerkt. Op dit moment kan worden gedacht aan de effectiviteit van de ambities en beleidskeuzes die de gemeenten hebben gemaakt bij de invulling van het jeugdhulpbeleid en de middelen die daarvoor beschikbaar zijn gesteld. Meer gericht op de uitvoering kan worden gekeken naar de beheersbaarheid van de zorgmaatregelen en het uitgavenpatroon. Een prangende vraag is tevens of de grotere nadruk die is gelegd op preventie heeft geleid tot de beoogde verlaging van kosten bij de zwaardere en meer langdurige zorg.

Een vergelijking tussen de vier BUCH-gemeenten onderling en/of een vergelijking met andere gemeenten kan de leerzaamheid van het onderzoek vergroten. Ook kan de toegankelijkheid van het onderzoek worden versterkt met het beeld brengen van enkele aansprekende en illustratieve cases.

De Rekenkamercommissie is zich ervan bewust dat de jeugdhulp een dynamisch beleidsveld is. Zo wordt per 1 januari 2023 het woonplaatsbeginsel ingevoerd. Dat zal naar ons oordeel slechts beperkte invloed hebben op de onderzoeksvragen. Op langere termijn zou er sprake kunnen zijn van het (terug)centraliseren van enkele jeugdhulptaken. De Rekenkamercommissie acht het waardevol dat het onderzoek aan de gemeenteraden een aantal inzichten zal kunnen aanreiken die behulpzaam kunnen zijn bij het volgen, beoordelen en het eventueel nemen van beslissingen in dat traject.

Gelet op enerzijds de breedte en complexiteit van het onderwerp en anderzijds de beperkte doorlooptijd die beschikbaar is voor het onderzoek (tot 1 november) is het noodzakelijk dat de onderzoeksvraag cq. de focus van het onderzoek beperkt is.

De voorbereiding van het onderzoek kan in Q1 starten. Het onderzoek zelf kan in Q2 aanvangen en in Q3 worden afgerond. De detailplanning van de dataverzameling in Q2 zal nader met de Werkgroep worden afgestemd.

Onderzoek 2: Woondeal Regio Alkmaar

Rond de Woondeal Alkmaar leven diverse vragen, die een nader onderzoek van der Rekenkamercommissie rechtvaardigen. Is de woondeal een evenwichtig bouwprogramma? Worden de doelen en ambities van de BUCH-gemeenten hiermee gerealiseerd? Welke intensiveringen zijn eventueel wenselijk? Op welke wijze is het beleid tot stand gekomen en op welke wijze zijn de raden hierbij betrokken? Mogelijk kan ook worden nagegaan welke invloed het gevoerde grondbeleid van de BUCH-gemeenten is geweest op de Woondeal.

De voorbereiding van het onderzoek kan in Q1 starten. Het onderzoek zelf kan in Q2 aanvangen en in Q3 worden afgerond.

Quick scan: Begroting Uitgeest 2024

De Rekenkamercommissie heeft de ambitie om in het financiële planning- en controlproces aan de gemeenteraden ondersteuning te bieden. Dat doen wij telkens voor één van de gemeenten. Na de positieve ervaringen met een quick scan van de begrotingen van Heiloo, Bergen en Castricum, is dit jaar de begroting van Uitgeest (2024) aan de beurt. De quick scan wordt in Q3 uitgevoerd, aanhakend bij de planning van de begroting van Uitgeest.

3. Communicatie

Ook in het nieuwe jaar zullen wij actief de raden blijven opzoeken met informatie en afstemming. Dat doen we onder meer door de raden gericht te informeren over op handen zijnde onderzoeken.

Ook vragen we de raden regelmatig om suggesties voor onderzoeken aan ons kenbaar te maken. Die suggesties worden opgenomen in onze voorraadlijst.

We brengen ten minste twee keer per jaar een nieuwsbrief uit waarin we de raden informeren over lopende zaken.

Natuurlijk bieden wij onze onderzoeksrapporten niet alleen de raden aan; we doen dat ook altijd met het aanbod om het rapport en onze aanbevelingen voor de raden te mogen toelichten.

4. Begroting 2023

Hier volgt de voorlopige* begroting voor 2023.

Beginstand(voorlopig)	€ 83.017 ¹	
Af:		
(Lopend) onderzoek Opvolging		€ 5.000
(Lopend) onderzoek Integriteit		€ 7.500
Onderzoek 1		€ 28.000
Onderzoek 2 (optioneel)		€ 25.000
Quick scan begroting Uitgeest		€ 2.500
Reservering onderzoek nieuwe rekenkamer		€ 10.000
 TOTAAL onderzoeken	€ 78.000	
 Kosten sec. ondersteuning		€ 4.000
Website		€ 500
Overige (abonnement, congres)		€ 1.500
Reis- en vergaderkosten		€ 1.000 ²
Onvoorzien		€ 1.000
Vergoedingen RKC		€ 22.000
 TOTAAL overhead	€ 30.000	
 TOTAAL BESTEDINGEN	€ 108.000	
 Extra benodigd uit het overschot van 2022		€ 24.983 ³

*De precieze bedragen van de beginstand en het overschot zijn afhankelijk van de berekeningen die nog over 2022 moeten worden gemaakt. Pas nadat die bedragen bekend zijn, kan deze begroting definitief worden gemaakt.

¹ Budget per inwoner 0,8015 in 2022.

² Dit budget is met 50% verlaagd, omdat de vergaderingen vaker online plaatsvinden.

³ Krachtens de Verordening mag 50% van het overschot uit het vorige jaar worden meegenomen. Het overschot uit 2021 was € 47.467,-.

Bijlage 1: Voorraadagenda onderzoeksonderwerpen

Voorraadagenda

Deze voorraadagenda bevat een selectie van potentiële onderzoeksonderwerpen die door de Rekenkamercommissie na interne bespreking als zodanig zijn bestempeld. De achtergrond van de hier opgenomen onderwerpen is divers. De lijst komt deels tot stand met dank aan input vanuit de gemeenteraden van Bergen, Uitgeest, Castricum en Heiloo. Daarnaast benutten de leden van de Rekenkamercommissie hun specifieke expertise om onderwerpen te agenderen. Ook inwoners, onderzoek door andere Rekenkamers of andere ontwikkelingen kunnen inspiratie bieden voor het opnemen van een onderwerp in deze voorraadagenda.

- Privacy-/ informatieverwerking (verwerkingsregister, delen data, AVG).
- Decentralisatie in het sociaal domein:
 - Jeugdzorg.
 - WMO (huishoudelijke hulp, aanpassingen in de woning, vervoer, etc).
 - Preventie; leidt preventie tot daling van de kosten?
- Interactie met de burger, doelmatigheid en effectiviteit van dienstverlening, digitalisering.
- Sturingsinformatiewaarde P&C stukken begroting/ jaarrekening.
- Kostentoe rekening/kostendekkendheid afvalstoffen-, reinigingsheffing.
- Permanente bewoning recreatiewoningen.
- Parkeerbeleid, parkeerkosten.
- Handhaving c.q. controle op omgevingsvergunningen.
- Informatievoorziening gemeenteraden bij grote GR-en.
- WABO / Omgevingswet (uitvoering c.q. voorbereiding).
- Afslag A9, gemeente Heiloo.
- Grondbeleid in alle vier de gemeenten.
- Groenvoorziening en – onderhoud Castricum.
- Burgerparticipatie.
- (Effecten van) subsidiebeleid- en uitvoering gemeenten Heiloo, Bergen en Castricum.
- Handhaving drugslabs.
- RO-beleid voor het centrum van de gemeente Bergen.
- Onderzoek naar consequenties van mogelijke BUCH-exit.
- Publieksinformatie (vindbaarheid stukken op de website).
- Begroting voor de verschillende gemeenten.
- Duurzaamheid, energietransitie en RES. Verduurzaming in de regio.
- Woondeal Regio Alkmaar (bouwprogramma).
- Grondprijzen.
- Opvolging Armoedebeleid en schuldhulpverlening. Relatie met Zaffier.
- Aanvraag en gebruik subsidies uit Brussel. Ook ESF. (Loont inzet subsidie-o-loog?)
- Aanpak (crisis)opvang van Oekraïners.
- Aanpak van Covid-19 en de gevolgen voor de lokale democratie.